

Sygn. akt III Ca 1616/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR (del.) Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa G. P.

przeciwko Ł. P.

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 5 sierpnia 2014 r., sygn. akt IV RC 337/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Andrzej Dyrda SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 1616/14

UZASADNIENIE

Ż. M. działająca w imieniu małoletniej G. P., domagała się zasądzenia od pozwanego Ł. P. na rzecz małoletniej powódki alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniej, do dnia 15 – tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że małoletnia powódka pochodzi z nieformalnego związku pozwanego i Ż. M.. Podkreślono również, że pozwany wyprowadził się ze wspólnego mieszkania, pozostawiając ciężar utrzymania małoletniej powódki wyłącznie matce. Podniesiono przy tym, że rodzice małoletniej powódki dysponują możliwościami zarobkowymi rzędu 2.300 zł miesięcznie, a koszt utrzymania małoletniej to około 800 zł miesięcznie.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podał, że strony nie mieszkają razem od marca 2014 r. Pozwany wskazał także, że dobrowolnie przekazuje córce na utrzymanie około 300-400 zł miesięcznie. Ponadto pozwany podkreślił, iż ponosi koszty związane z kontaktami z małoletnią, tj. 50-80 zł jednorazowo. Pozwany zakwestionował także wysokość żądanych alimentów oraz wskazane przez stronę powodową koszty.

Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanego Ł. P. na rzecz małoletniej powódki G. P. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie za okres od 10 kwietnia 2014 r. do 31 lipca 2014 r. oraz w kwocie po 700 zł miesięcznie począwszy od dnia 1 sierpnia 2014 r. do nadal, płatne do rąk matki małoletniej powódki Ż. M. do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat; w pozostałym zakresie powództwo oddalił; zasądził od pozwanego Ł. P. na rzecz matki małoletniej powódki Ż. M. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania w pozostałym zakresie; nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Zaskarżone orzeczenie zapadło przy ustaleniu, że małoletnia powódka G. P. urodzona (...) w R., pochodzi z nieformalnego związku pozwanego i Ż. M.. Powódka obecnie ma 3 lata, jest dzieckiem ogólnie zdrowym. Od września bieżącego roku rozpocznie edukację przedszkolną, której miesięczny koszt wyniesie około 210 zł. Małoletnia powódka wraz z matką zajmuje mieszkanie o powierzchni 59 m². Jest to ten sam lokal, w którym strony przez trzy lata wspólnie mieszkały. Obecnie miesięczne koszty utrzymania lokalu to około 1000-1300 zł, w zależności od zużycia mediów. Przyjmując średnią wartość kosztów utrzymania mieszkania wydatek przypadający na jedną osobę to około 550 zł miesięcznie. Pozostałe miesięczne koszty utrzymania powódki to między innymi: wyżywienie 250 zł, zakup odzieży 100 zł, środki czystości i pampersy 200 zł, zabawki 100 zł, lekarstwa 300 zł w skali roku. Sąd Rejonowy ustalił, że miesięczny koszt utrzymania powódki to około 1400 zł.

Matka małoletniej powódki liczy 25 lat, z zawodu jest handlowcem. Pracuje w firmie (...) Sp. z o.o., za wynagrodzeniem średnio 2.450 zł brutto, tj. około 1.780 zł netto. Łączne wydatki matki małoletniej powódki to około 1.450 zł miesięcznie.

Pozwany liczy 29 lat, z zawodu jest magazynierem. Od 1 lutego 2012 r. jest zatrudniony w firmie (...), na podstawie umowy na czas określony. Średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanego wynosi około 2.300 zł netto. Pozwany wyprowadził się ze wspólnego miejsca zamieszkania i obecnie mieszka sam. Od 1 czerwca 2014 r. wynajmuje pokój, za który płaci około 600 zł miesięcznie. Na swoje utrzymanie wydaje łącznie około 1.650 zł miesięcznie. Pozwany dotychczas dobrowolnie przekazywał na rzecz córki alimenty w kwocie po 300 zł miesięcznie. Pozwany zabiera także małoletnią powódkę raz w tygodniu do siebie. Wydatki związane z kontaktami to około 100 zł miesięcznie.

W oparciu o przedstawione okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie. Wskazał, że powódka jest małoletnia, a co za tym idzie nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, dlatego też koszt utrzymania powódki w całości obciąża jej rodziców. Matka małoletniej realizuje swój obowiązek alimentacyjny wobec córki nie tylko finansowo, ale i poprzez osobiste starania o jej byt i wychowanie, pozwany natomiast prócz finansowego przyczyniania się do utrzymania powódki, regularnie kontaktuje się z córką raz w tygodniu. Łączny miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki wynosi około 1.400 zł. W istocie znaczącą część tej kwoty stanowią wydatki związane z utrzymaniem mieszkania. Niemniej jednak Sąd Rejonowy uznał, że koszty te są w pełni uzasadnione. Uwzględniając aktualne możliwości zarobkowe obojga rodziców, a także wkład wychowawczy oraz własne koszty utrzymania stron, Sąd pierwszej instancji uznał roszczenie strony powodowej za zasadne, choć nie w wysokości objętej żądaniem pozwu, gdyż kwota 800 zł przekroczyłaby już możliwości zarobkowe pozwanego i związana byłaby dla niego z nadmiernym uszczerbkiem. Niemniej jednak 700 zł, w ocenie Sądu Rejonowego mieści się w granicach zarobkowych pozwanego i w połowie zabezpieczy potrzeby materialne powódki. W pozostałej części oddalono powództwo, mając na uwadze sytuację materialną matki małoletniej, która również powinna przyczyniać się do zaspokojenia potrzeb córki, w ramach własnych możliwości zarobkowych.

Mając na uwadze wynik postępowania, a także dyspozycję art. 98 § 1 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. Sąd Rejonowy z mocy powołanych przepisów w zw. z § 7 ust. 4 oraz § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od pozwanego na rzecz matki małoletniej powódki kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wkładając tym samym na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, wobec nieznacznego oddalenia żądania. Mając zaś na uwadze aktualną sytuację majątkową pozwanego

oraz wagę obowiązku alimentacyjnego, na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania pozwanego kosztami postępowania w pozostałym zakresie O odsetkach na wypadek opóźnienia orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku orzeczono na mocy art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c.

Pozwany wniósł apelację od powyższego wyroku w części w jakiej Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty ponad kwotę 450 zł, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie pierwszym poprzez oddalenie powództwa ponad kwotę 450 zł miesięcznie począwszy od dnia wydania wyroku w sprawie.

Zarzucił naruszenie treści przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego oraz usprawiedliwionych potrzeb powódki, a także możliwości zarobkowych jej matki i w efekcie ustalenie obowiązku alimentacyjnego na poziomie po 700 zł miesięcznie, podczas gdy kwota ta nie odpowiada nie tylko możliwościom zarobkowym pozwanego, ale również usprawiedliwionym potrzebom małoletniej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela – za wyjątkiem ustalenia, iż usprawiedliwione potrzeby powódki kształtują się na poziomie 1.400 zł.- i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd Rejonowy ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie.

Sąd Odwoławczy oddalił wnioski dowodowe złożone w apelacji albowiem nie zachodzą przesłanki z 381 k.p.c., gdyż aktualne zaświadczenie o zarobkach pozwanego obejmuje okres, który został wzięty pod uwagę przez Sąd pierwszej instancji przy badaniu wysokości dochodów pozwanego, a obejmuje okres jedynie dalszych 4 miesięcy, z czego wynika, iż jego dochody nie zmalały w stopniu istotnym. Należało uznać, że okres 4 miesięcy nie jest adekwatny do ustalenia wysokości uzyskiwanych dochodów strony pozwanej, a Sąd Rejonowy przy dokonywaniu ustaleń badał wysokość wynagrodzenia osiąganego przez pozwanego w okresie półtora roku. Wobec czego, mimo iż zaświadczenie to dotyczy nowego okresu, należało uznać, iż nie jest istotne z punktu widzenia ustalenia wysokości dochodów pozwanego. Jeśli zaś chodzi o wniosek dowodowy dotyczący przeprowadzenia wywiadu w firmie matki powódki na okoliczność uzyskiwanych przez nią dochodów, wskazać należy, iż pozwany w toku postępowania pierwszoinstancyjnego podał, iż nie kwestionuje zaświadczenia powódki za okres 3 miesięcy i nie domaga się zaświadczenia o zarobkach z okres 12 miesięcy (k – 78 akt), wobec czego wniosek ten podlegał oddaleniu w Sądzie Okręgowym jako spóźniony.

Istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego między rodzicami a dziećmi uregulowany został w § 1 art. 133 k.r.o., zgodnie z którym rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przy czym w świetle art. 135 § 1 k.r. i o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Z charakteru świadczeń alimentacyjnych wynika, że Sąd przy rozstrzyganiu bierze pod uwagę usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już wyłącznie od osobistych cech dziecka oraz od zamożności zobowiązanego.

Odnosząc się do okoliczności niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż co prawda na uwzględnienie zasługuje zarzut nieprawidłowego ustalenia przez Sąd Rejonowy usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki, albowiem kwota 1.400zł miesięcznie jest zawyżona, a mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego, uzasadniony koszt utrzymania małoletniego dziecka w wieku powódki, w stanie majątkowym rodziny o dochodach wykazanych przez rodziców powódki, należało ustalić na kwotę 1.200zł miesięcznie, przy uwzględnieniu prawa dziecka do życia na równej stopie życiowej co jego rodzice. Jednakże powyższe nie mogło doprowadzić do zmiany zaskarżonego orzeczenia, albowiem należy mieć na uwadze, iż matka małoletniej powódki wykonuje swój obowiązek alimentacyjny w znacznej mierze poprzez osobiste starania i sprawowanie pieczy nad powódką, z tego też powodu – wobec zakresu tych obowiązków wynikających z wieku powódki - jej możliwości zarobkowania są znacznie ograniczone, a tym samym ojciec małoletniej winien w większym stopniu niż matka powódki partycypować w kosztach utrzymania dziecka. Skoro więc usprawiedliwione potrzeby dziecka wynoszą ok. 1.200 zł miesięcznie, a matka w zdecydowanie większym niż ojciec stopniu wykonuje obowiązek alimentacyjny przez osobiste starania, to uzasadnione jest zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kwoty 700 zł miesięcznie, a więc nieznacznie przewyższającej połowę niezbędnych kosztów utrzymania dziecka.

Należało ocenić, że prawidłowo zatem przyjął Sąd Rejonowy, iż mając na uwadze, iż miesięcznie pozwany uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 2.300 zł netto, zasądzona kwota 700 zł miesięcznie na rzecz powódki nie stanowi dla pozwanego obciążenia przekraczającego jego możliwości finansowe.

Ponadto, w ocenie Sądu Okręgowego dalsze podniesione w apelacji zarzuty mają charakter czysto polemiczny i sprowadzają się do negowania właściwej oceny i ustaleń Sądu meriti, przeciwstawiając im własne oceny i wnioski, które w żadnym razie nie mogą podważać trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

Konkludując, zaskarżony wyrok odpowiada prawu, a zarzuty skarżącego pozwanego nie zasługiwały na uwzględnienie.

Z tych względów na podstawie art.385 k.p.c. apelację pozwanego oddalono jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. i § 6 pkt 3 i 4 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSR(del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Andrzej Dyrda SSO Krystyna Hadryś